

ӨОЖ 618.2

Р.Г. НҰРҚАСЫМОВА, А.А. ҚОШҚАРОВА, К.Ж. РЫСКЕЛДИЕВА, Д.Е. ИБРАЕВА,
А.К. АЯЗБЕКОВ, С.Т. РАМАНОВА

Қ.А. Ясауи атындағы Халықаралық Қазақ-Түрік университеті, Түркістан қ., Қазақстан Республикасы

**ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ҚОЛАЙСЫЗ АЙМАҚТА ТҰРАТЫН ҚЫЗ БАЛАЛАР МЕН
ЖАСӨСПІРІМ ҚЫЗДАРДА ВУЛЬВОВАГИНИТТІҢ ЕРЕКШЕЛІГІ**

Нұрқасымова Р.Г.

Жасөспірім қыздардың гинекологиялық ауруларының арасында жыныс мүшелерінің қабыну аурулары және репродуктивтік жүйе қалыптасуының ауытқулары жиі кездеседі. Қазіргі таңда ҚР-да стратегиялық даму бағдарламаларының басты бағыттарының бірі ана мен бала денсаулығын қорғау. Сау анадан сау бала туылады дегендей болашақ ана, жасөспірім қыздардың репродуктивтік денсаулығын қорғау өзекті мәселеге айналды. Өйткені тұрған аймақтағы экологиялық жағдайлар жасөспірім қыздардың репродуктивтік жүйесіне өз әсерін тигізеді.

Зерттеудің мақсаты. Экологиялық қолайсыз аймақта тұратын, қыз балалар мен жасөспірім қыздардың қынап биоценозының ерекшеліктерін және оларда вульвовагиниттің кездесу жиілігі мен құрылымын анықтау.

Материал және әдістері. Зерттеу жұмысы екі кезеңде жүргізілді. I кезеңде - Түркістан аймағында тұратын қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің кездесу жиілігін және себептерін анықтау мақсатында 3269 қыз балалар мен жасөспірім қыздарға арнайы сауалнама жүргізілді. II кезеңде – қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің құрылымын анықтау мақсатында вульвовагиниті бар 50 қыз бала (негізгі топ) және вульвовагиниті жоқ 30 қыз балаға (салыстырмалы топ) арнайы лабораториялық: бактериоскопиялық, бактериологиялық және ИФА, Фемофлор 16 ПТР зерттеу жұмыстары жүргізіліп, сараптамалық талдау жасалды.

Нәтижелері және талқылауы. Қынаптың тазалық дәрежесі бойынша жүргізілген бактериоскопиялық зерттеу нәтижесінде тек қыз балалардың 10% ғана норма флора анықталса, кокктар 54%, ал зең саңырауқұлақтары 36% құрады.

ИФА нәтижесі бойынша IgG оң нәтижелі болып, ЦМВ 70%, гарднерелла 52%, микоплазма 38%, уреоплазма 30%, герпес 30%, хламидия 16% жиілікте кездесті. Вульвовагинит пен экологиялық қолайсыз Түркістан аймағында тұру ұзақтығы бойынша корреляциялық байланыс анықталды ($r=0,9$).

Қорытынды. Түркістан аймағында тұратын қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің кездесу жиілігі 59% құрады. Яғни Түркістан аймағында тұратын әрбір екі қыздың біреуінде вульвовагинит бар екендігі анықталды. Қынап биоценозының бұзылысы бар қыздарда экстрагенитальді патология 78% құрады. Вульвовагиниті бар қыз балаларда дені сау қыз балаларға қарағанда етеккір циклының бұзылысы екі есе жиі кездесетіні анықталды. Қыз балалар мен жасөспірім қыздар экологиялық қолайсыз аймақта ұзақ тұрған сайын, вульвовагиниттің даму қаупі жоғарылайтындығы анықталды.

Негізгі сөздер: вульвовагинит, экология, қынап биоценозы, жасөспірім қыздар, репродуктивтік денсаулық.

Үлт денсаулығы репродуктивті жастағы адамдардың денсаулығымен анықталатындығы белгілі, ал олардың денсаулығы өз кезегінде көп жағдайда жасөспірім шақтағы организмнің дамуы мен өсуіне тікелей байланысты болып келеді [1].

Жасөспірім қыздардың гинекологиялық ауруларының арасында жыныс мүшелерінің қабыну аурулары және репродуктивтік жүйе қалыптасуының ауытқулары жиі кездеседі. Белгілі дәрежеде бұл жасөспірімдік кезеңдегі әртүрлі жүйелердің қайта құрылуына және жыныстық өмірінің басталуына байланысты [2].

Біздің еліміздің балалар гинекологтарының мәліметтері бойынша (2013) республиканың көптеген аймақтарында балалар мен жасөспірімдер арасында гинекологиялық

аурулардың жоғары жиілігі тіркеледі. Ол 100 мың қыз балаларға 1466,5 құрайды. Мамандар бұл мәселені жасөспірім қыздардың сексуальді белсенділігімен, жыныстық қатынасқа ерте және ретсіз түсумен байланысты дейді.

Балаларда патологиялардың қалыптасуына өмірінің ерте кезеңіндегі қолайсыз факторлар әсер етеді. Аурудың пайда болуына әсер ететін қауіп факторлары экзогенді және эндогенді болып бөлінеді. ДДҰ ның берген мәліметтері бойынша жоғары қауіп факторы ол қоршаған орта жағдайы [3].

Қыздардағы репродуктивтік жүйе ауруларының жоғарғы жиілігінің негізгі себебі сыртқы факторлар мен қосымша соматикалық патологиялардың әсері болып табылады [4].

Вовк И.Б. (2004) мәліметі бойынша жыныс мүшелерінің қабыну аурулары мен етеккір циклының бұзылыстары

Хабарласу үшін: Раушан Ғаббасқызы Нұрқасымова, профессор, Қожа Ахмет Яссауи атындағы Халықаралық Қазақ-Түрік университетінің гинекология және акушерлік кафедрасының меңгерушісі, Түркістан қ. Тел.: + 7 701 623 9307, e-mail: akush.r.g@mail.ru

Contacts: Raushan Gabbasovna Nurkhasimova, professor, Head of Department of Obstetrics and Gynecology, International Kazakh Turkish University n.a. Hoja Ahmet Yassawi, Turkistan c. Ph.: + 7 701 623 9307, e-mail: akush.r.g@mail.ru

репродуктивті жастағы әйелдерге қарағанда жасөспірімдерде 2-3 есе жиі кездеседі, сондықтан олар ерекше көңіл бөледі [5].

Оңтүстік Қазақстан облысы (ОҚО) Қазақстандағы алты экологиялық қолайсыз аймақтардың бірі болып саналады және «Биологиялық түрлерді дұрыс қолдану және сақтау туралы ұлттық есептің» (1997 ж.) берген анықтамасы бойынша Оңтүстік Қазақстан облысы Қазақстандағы экологиялық қауіпті аймақ бойынша екінші топқа кіреді. Түркістан қаласы экологиялық ахуалы жағынан кризистік аймаққа жатады [6].

Қазіргі таңда ҚР-да стратегиялық даму бағдарламаларының басты бағыттарының бірі ана мен бала денсаулығын қорғау. Сау анадан сау бала туылады дегендей болашақ ана, жасөспірім қыздардың репродуктивтік денсаулығын қорғау өзекті мәселеге айналды. Өйткені тұрған аймақтағы экологиялық жағдайлар жасөспірім қыздардың репродуктивтік жүйесіне өз әсерін тигізеді.

Зерттеудің мақсаты - экологиялық қолайсыз Түркістан аймағында тұратын, жиі ауыратын қыз балалар мен жасөспірім қыздардың қынап биоценозының ерекшеліктерін және оларда вульвовагиниттің кездесу жиілігі мен құрылымын анықтау.

МАТЕРИАЛ ЖӘНЕ ӘДІСТЕРІ

Зерттеу жұмысы екі кезеңде жүргізілді.

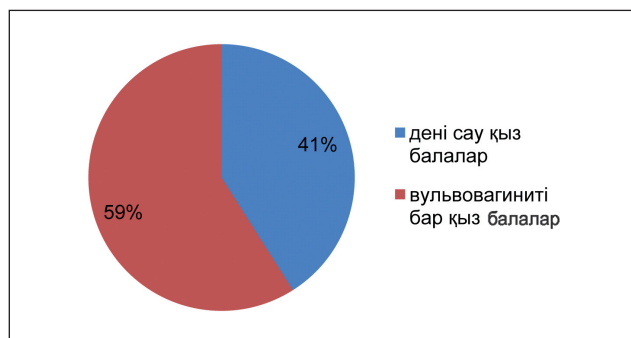
I кезеңде - Түркістан аймағында тұратын қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің кездесу жиілігін және себептерін анықтау мақсатында 3269 қыз балалар мен жасөспірім қыздарға арнайы сауалнама жүргізілді. Сауалнама негізінде қыз балалар мен жасөспірім қыздардың аты-жөні, жасы, мекен жайы, оқу орны, ұлты, әлеуметтік және отбасылық жағдайы, ата анасының жасы, жұмыс орны, ұлты, туылған кездегі салмағы, білім деңгейі, бұрын басынан өткерген аурулары, отбасындағы бала саны, қыздардың антропометрлік сипаттамасы, дене салмағының индексі, экстрагенитальді патология, етеккір қызметтері туралы сипаттама, жыныстық жетілу дәрежесі, гинекологиялық аурулары анықталды. Вульвовагиниті бар қыздарға амбулаториялық карта толтырылып, лабораториялық зерттеуге жіберілді.

II кезеңде – қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің құрылымын анықтау мақсатында вульвовагиниті бар 50 қыз бала (негізгі топ) және вульвовагиниті жоқ 30 қыз балаға (салыстырмалы топ) арнайы лабораториялық: бактериоскопиялық, бактериологиялық және ИФА, Фемофлор 16 ПТР зерттеу жұмыстары жүргізіліп, сараптамалық талдау жасалды. Лабораториялық зерттеулер *in vivo* зертханалық диагностикалық орталығында және Фемофлор 16 ПТР (ДНҚ технологиясы) Ресейде жүргізілді. Фемофлор 16 полимеразды тізбектік реакциясы – бұл қынап микрофлорасының кеңейген бактериологиялық саласы. Бұл зерттеуді жүргізу барысында: жалпы бактериялық масса, лактобактериялар, қосарланған энтеробактериялар, стрептококктар, стафилококктар, гарднерелла, превотелла, порфиромонас, зубактериялар, снеттия, лептотрихия, фузобактериялар, мегасфера, вейлонелла, диалистер, лактобактериялар, клостридиялар, мобилункус, коринебактериялар, пептострептококктар,

атопобиум, микоплазмалар (*hominis + genitalium*), уреоплазмалар (*urealyticum + parvum*), кандида анықталады (18 көрсеткіш).

НӘТИЖЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТАЛҚЫЛАУЫ

Экологиялық қолайсыз Түркістан аймағында тұратын қыз балалар мен жасөспірім қыздардың арасында орта есеппе шаққанда әрбір екі қыздың біреуінде қалыпты қынап биоценозының бұзылысы бар екендігі анықталып отыр. Зерттеуге алынған 3269 қыз балалар мен жасөспірім қыздар арасында вульвовагиниттің кездесу жиілігі 59% құрады, ал оларда экстрагенитальді патологияның кездесу жиілігі 78% құрады.

1 сурет – Қыз балалар мен жасөспірім қыздар арасында вульвовагиниттің кездесу жиілігі

Кесте 1 - Вульвовагиниттің жас ерекшеліктеріне байланысты кездесу жиілігі

Көрсеткіш	Жас ерекшеліктеріне байланысты вульвовагиниттің кездесу жиілігі	
	abs	%
10-12	675	35
13-15	507	26,3
16-19	746	38,7

Вульвовагиниттің жас ерекшеліктеріне байланысты кездесу жиілігі 10-12 жас аралығындағы қыз балаларда 35%, 13-15 жас аралығындағы қыз балаларда 26,3%, 16-19 жас аралығындағы қыз балаларда 38,7% құрады (1 кесте).

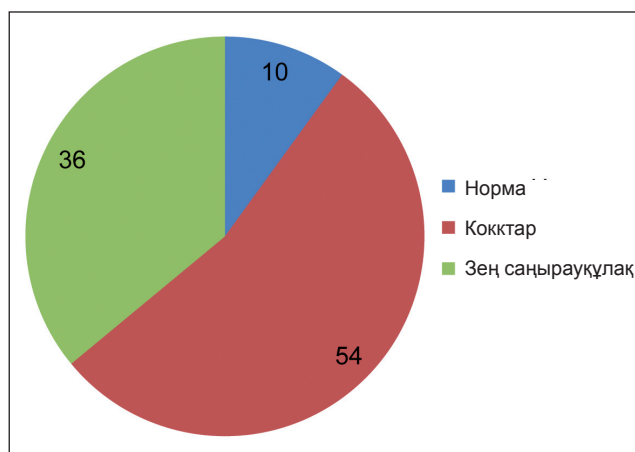
Зерттеуге алынған қыз балалар мен жасөспірім қыздардың клиникалық параметрлері: орташа жасы, орташа салмағы, орташа бойы, туылған кездегі салмағы бойынша айтарлықтай айырмашылықтар болған жоқ.

Қынаптың тазалық дәрежесі бойынша жүргізілген бактериоскопиялық зерттеу нәтижесінде тек қыз балалардың 10%-ғана норма флора анықталса, кокктар 54%, ал зең саңырауқұлақтары 36% құрады (2 сурет).

Вульвовагиниті бар қыз балаларда вульвовагиниті жоқ қыздарға қарағанда лейкоциттер саны жоғары және кілттік жасушалардың бар екендігі анықталды (2 кесте).

Вульвовагиниттің қоздырғыштарының кездесу жиілігін анықтау мақсатында жүргізілген бактериологиялық зерттеу нәтижесі бойынша бірінші орында *G. vaginalis* 49,7% құраса, екінші орында *Staphylococcus epid.* 18,9%, ал үшінші орында *C. albicans* 7,8% (3 сурет).

In vivo зертханалық диагностикалық орталығында

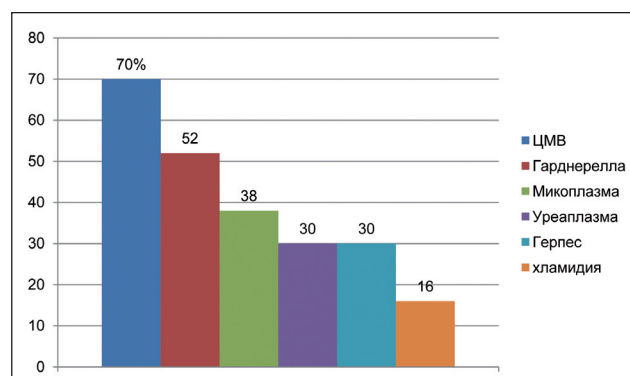
2 сурет – Қанаптың тазалық дәрежесі

Кесте 2 - Қынап жағындысын бактериоскопиялық зерттеу нәтижесі

Көрсеткіштер	ВВ бар жасөспірім қыз балалар n=50	ВВ жоқ қыз балалар n=30	p
Эпителий	1,42±0,53	1,3±0,48	0,06
Лейкоциттер	15,6±16,07	4,6±2,11	0,019
16-19			

жүргізілген ИФА нәтижесі бойынша IgG оң нәтижелі болып, ЦМВ 70%, гарднерелла 52%, микоплазма 38%, уреоплазма 30%, герпес 30%, хламидия 16% жиілікте кездесті (3 сурет).

Қынаптық микрофлораны Фемофлор 16 ПТР зерттеуі 30 дені сау қыздардағы (8 және 19 аралығындағы) келесі көрсеткіштерді көрсетті (4 сурет).

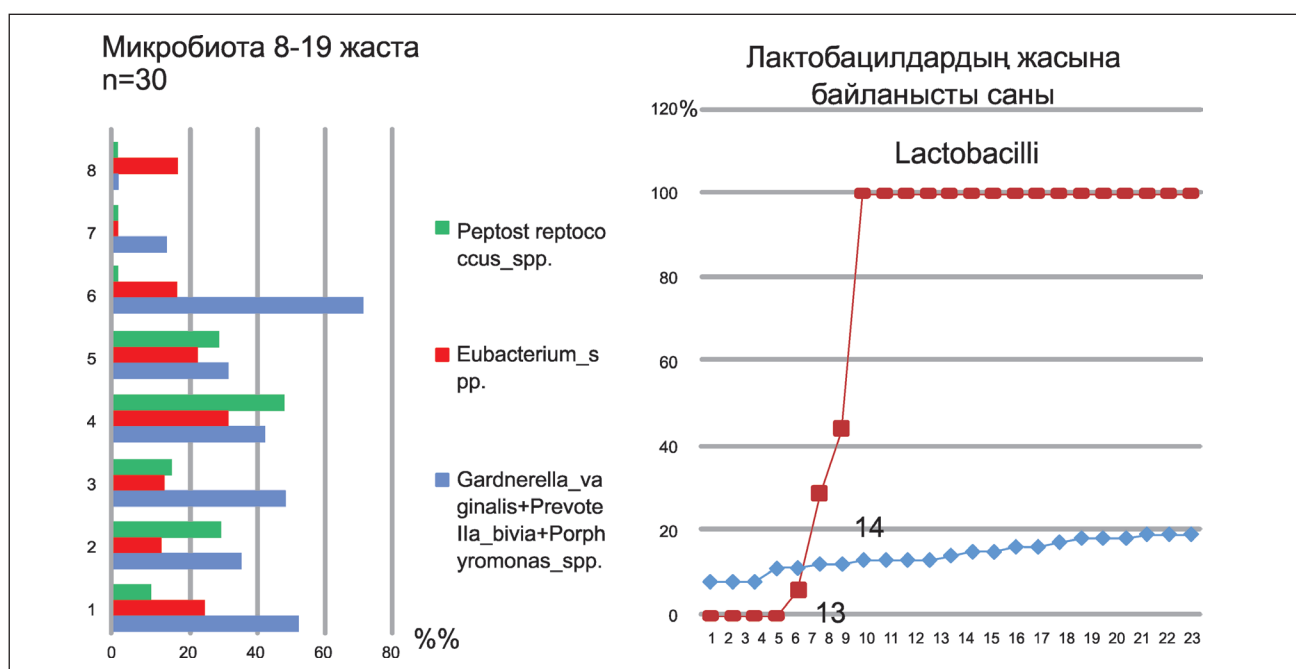
3 сурет – Вульвагиниті бар қыздардың ИФА көрсеткіші

Кесте 3 - Вульвовагиниті бар қыз балаларда экстрагениталды патологияның кездесу жиілігі

Көрсеткіштер	ЭГА бар		ЭГА жоқ	
Вульвовагиниті бар қыз балалар n=50	39	78%	11	22%
Вульвовагиниті жоқ қыз балалар n=30	13	43,3%	17	56,7%
$\chi^2 = 16,254; p = 0,000$				

4-ші суреттегі графикте көрсетілгендей, дені сау қыздарда менархе дейін лактобактериялық микрофлора кездеспейді. Микрофлораның құрамы шартты патогенді кокктармен көрсетілген: гарднерела вагиналис, эубактериум, пептострептококктар. Тек 14 жаста микрофлора 100% лактобактериялармен көрініс береді.

Вульвовагиниті бар қыз балаларда экстрагениталды патологияның кездесу жиілігі 78% құрап, $p = 0,000$ болды.

4 сурет – Дені сау қыздарда менархе дейін лактобактериялық микрофлора сынуы

Яғни вульвовагинит пен экстрагениталды патология арасында байланыс бар екендігі анықталды.

Етеккір циклының бұзылысы вульвовагиниті бар қыз балаларда 76,7% құрады (4 кесте).

Кесте 4 - Вульвовагиниті бар қыз балаларда етеккір циклы бұзылысының кездесу жиілігі

Көрсеткіштер	Етеккір циклының бұзылысы жоқ		Етеккір циклының бұзылысы бар	
Вульвовагиниті бар қыз балалар n=50	7	23,3%	23	76,7%
Вульвовагиниті жоқ қыз балалар n=30	19	63,3%	11	36,7%
$\chi^2 = 11,241; p = 0,001$				

Кестеден көріп отырғанымыздай, вульвовагиниті бар қыз балаларда дені сау қыз балаларға қарағанда етеккір циклының бұзылысы екі есе жиі кездесетіні анықталып отыр. Бұл вульвовагиниттің етеккір циклының бұзылысымен байланысы бар екендігін көрсетеді, $p=0,001$.

Вульвовагинит пен экологиялық қолайсыз Түркістан аймағында тұру ұзақтығы бойынша корреляциялық байланысты Спирмен әдісімен анықтау барысында қыз балалар мен жасөспірім қыздар Түркістан аймағында ұзақ тұрған сайын, вульвовагиниттің даму қаупі жоғарылайтындығы анықталды (5 кесте).

Кесте 5 - Вульвовагинит пен экологиялық қолайсыз аймақта тұру ұзақтығы арасындағы корреляциялық байланыс

Көрсеткіш	Вульвовагинит	
Экологиялық қолайсыз аймақта тұру ұзақтығы (жыл)	r	p
1-3	$r = 0,3$	$p = 0,000$
4-5	$r = 0,5$	$p = 0,000$
5-10	$r = 0,7$	$p = 0,000$
10 жылдан жоғары	$r = 0,9$	$p = 0,000$
Ескерту: $r = 0,3$ -тен аз – әлсіз байланыс; $r = 0,3-0,7$ орташа; $r = 0,7$ – ден – артық күшті байланыс		

Қорытынды

1. Түркістан аймағында тұратын қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің кездесу жиілігі 59% құрады. Яғни Түркістан аймағында тұратын әрбір екі қыздың біреуінде вульвовагинит бар екендігі анықталды.

2. Қынап биоценозының бұзылысы бар қыздарда экстрагениталды патология 78% құрады.

3. Вульвовагиниті бар қыз балаларда дені сау қыз балаларға қарағанда етеккір циклының бұзылысы екі есе жиі кездесетіні анықталды.

4. Қыз балалар мен жасөспірім қыздар экологиялық қолайсыз аймақта ұзақ тұрған сайын, вульвовагиниттің даму қаупі жоғарылайтындығы анықталды.

Зерттеу мәлдірлігі

Зерттеуге демеушілік қолдау көрсетілген жоқ. Авторлар баспаға ұсынылған қолжазбаның түпкілікті версиясы үшін толық жауап береді.

Қаржылық және басқа да қарым-қатынастар туралы декларация

Бүкіл авторлар мақаланың концепциясын дайындауға және қолжазбаны жазуға қатысты. Қолжазбаның түпкілікті версиясын бүкіл авторлар мақұлдады. Авторлар мақала үшін қаламақы алған жоқ.

ҚОЛДАНЫЛҒЫН ӘДЕБИЕТТЕР

1 Нурхасимова Р.Г., Даниярова А.Ж., Муратбаева А.Б., Бахтиярова А.Ш., Торғауытова Ж.Е. Түркістан аймағында тұратын жасөспірім қыздардың гинекологиялық ауруларының құрылымы, 2013. – 80 б.

2 Богданова А.Е. Гинекология детей и подростков. – М., 2000

3 Кулаков В.И., Уварова Е.В. Стандартные принципы обследования и лечения детей и подростков с гинекологическими заболеваниями и нарушениями полового развития. – М.: Трида X, 2004

4 Анкирская А.С. Неспецифические вагиниты // Медицина для всех. – 2000. – Т. 2. – С. 21-27

5 Кулаков В.И., Фролова О.Г. Репродуктивное здоровье в РФ // Народонаселение. – 2004. – №3. – С. 60-66

6 Zhylysbayeva A.N., Baeshov A.B., Konurbayev A.E. The new direction in solving of wastewater treatment problems // Материалы Международной экологической конференции «Экологические проблемы Туркестанского региона». – Туркестан, 2002

7 Yilmaz AE, Celik N, Soylu G, Donmez A, Yuksel C. Comparison of clinical and microbiological features of vulvovaginitis in prepubertal and pubertal girls // BMJ. – 2005. – Vol. 330. – No. 7484. – P. 186-188

8 Honest H., Bachmann L.M., Knox E.M., Gupta J.K., Kleijnen J., Khan K.S. The accuracy of various tests for bacterial vaginosis in predicting preterm birth: a systematic review. BJOG // An International Journal of Obstetrics and Gynaecology. – 2004. – Vol. 111. – No. 5. – P. 409-422

9 Vetrano G. et al. Correlation between squamous intraepithelial lesions (SILs) and bacterial vaginosis // Eur. J. Gynaecol. Oncol. – 2007. – Vol. 28. – No. 4. – P. 310-312

10 Алимбаева Г.Н., Шарифканова М.Н., Белеуханова Г.Р., Нурбаева Т.Ю. Современные возможности диагностики и терапии вагинальных инфекций // Medicine (Almaty). – 2016. – No 9 (171). – P. 103-108

REFERENCES

1 Nurkhasimova RG, Daniyarova AZh, Muratbaeva AB, Bakhtiyarova ASH, Toraouytova ZhE. *Turkistan aymagında turatın jasospirim qızdardın ginekologialıq awrwların qurılıımı* [Structure of gynecological diseases of adolescent girls living in the Turkestan region]. 2013. P.80

2 Bogdanova AE. *Ginekologiya detey i podrostkov* [Gynecology of children and adolescents]. Moscow; 2000

3 Kulakov VI, Uvarova EV. *Standartnyye printsipy obsledovaniya i lecheniya detey i podrostkov s ginekologicheskimi zabolevaniyami i narusheniyami polovogo razvitiya* [Standard principles of examination and treatment of children and adolescents with gynecological diseases and disorders of sexual development]. Moscow: Triad X; 2004

4 Ankirskaya AS. Nonspecific vaginitis. *Medsina dlya vsekh = Medicine for all*. 2000;2:21-7 (In Russ.)

5 Kulakov VI, Frolova OG. Reproductive health in the Russian Federation. *Narodnaseleniye = Population*. 2004;3:60-6 (In Russ.)

6 Zhylysbayeva AN, Baeshov AB, Konurbayev AE. The new direction in solving of wastewater treatment problems. Materials of the International Environmental Conference "Ecological Problems of the Turkestan Region". Turkistan; 2002

7 Yilmaz AE, Celik N, Soyly G, Donmez A, Yuksel C. Comparison of clinical and microbiological features of vulvovaginitis in prepubertal and pubertal girls. *BMJ*. 2005;330(7484):186-8

8 Honest H, Bachmann LM, Knox EM, Gupta JK, Kleijnen J, Khan KS. The accuracy of various tests for bacterial vaginosis in predicting preterm birth: a systematic review. *BJOG. An International Journal of Obstetrics and Gynaecology*. 2004;111(5):409-22

9 Vetrano G, et al. Correlation between squamous intraepithelial lesions (SILs) and bacterial vaginosis. *Eur. J. Gynaecol. Oncol.* 2007;28(4):310-2

10 Alimbayeva GN, Sharifkanova MN, Beleukhanova GR, Nurbayeva TU. Modern methods for diagnostics and therapy of vaginal infections. *Medicina (Almaty) = Medicine (Almaty)*. 2016;9(171):103-8 (In Russ.)

РЕЗЮМЕ

Р.Г. НУРХАСИМОВА, А.А. КУШКАРОВА, К.Ж. РЫСКЕЛДИЕВА, Д.Е. ИБРАЕВА, А.К. АЯЗБЕКОВ, С.Т. РАМАНОВА

Международный Казахско-Турецкий университет им. Х.А. Ясауи, г. Туркестан, Республика Казахстан

ЧАСТОТА ВУЛЬВОВАГИНИТА У ДЕВОЧЕК И ДЕВУШЕК-ПОДРОСТКОВ, ПРОЖИВАЮЩИХ В ЭКОЛОГИЧЕСКИ НЕБЛАГОПРИЯТНОМ РЕГИОНЕ

Среди гинекологических заболеваний девочек подросткового возраста часто встречаются воспаления половых органов и отклонения в развитии репродуктивной системы. Одним из главных направлений программ стратегического развития РК является защита здоровья матери и ребенка. Только здоровая мать может родить здорового ребенка, поэтому защита репродуктивного здоровья девочек подросткового возраста является актуальной проблемой. Экологические условия территории проживания оказывают влияние на репродуктивную систему девочек подросткового возраста.

Цель исследования. Выявление частоты и структуры вульвовагинита у девочек и девочек-подростков, проживающих в экологически неблагоприятном регионе.

Материал и методы. Исследование проводилось в 2 этапа. На I этапе проведено анкетирование 3269 девочек. На II этапе проведено клинико-лабораторное обследование 50 девочек с вульвовагинитом. Для изучения структуры вульвовагинита проводились бактериоскопическое и бактериологическое исследования мазка, анализ крови на ИФА, ПЦР Фемофлор 16.

Результаты и обсуждение. Результаты бактериоскопии мазка показали, что у 10% девочек - нормофлора, у 54% - выявлены кокки, у 36% - грибки. Результаты бактериологии показали встречаемость *G.vaginalis* - 49,7%, *Staphylococcus epid.* - 18,9%, *C.albicans* - 7,8%. По результатам ИФА выявлена положительная концентрация IgG, встречаемость ЦМВ - 70%, гарднерелла - 52%, микроплазма - 38%, уреоплазма - 30%, герпес - 30%, хламидии - 16%.

Была обнаружена тесная взаимосвязь между вульвовагинитом и длительностью проживания в экологически неблагоприятном регионе ($r=0,9$).

Выводы. Частота встречаемости вульвовагинита у девочек и девушек-подростков, проживающих в экологически неблагоприятном регионе, составила 59%, в 78% случаев у них встречалась экстрагенитальная патология, и в два раза чаще наблюдались нарушения менструального цикла по сравнению со здоровыми девочками. Так же частота и риск развития вульвовагинита зависят от длительности проживания девочек в экологически неблагоприятном регионе.

Ключевые слова: вульвовагинит, экология, биоценоз влагалища, девочки-подростки, репродуктивное здоровье.

SUMMARY

R.G. NURKHASIMOVA, A.A. KUSHKAROVA, K.Zh. RYSKELDIEVA, D.E. IBRAEVA, A.K. AYAZBEKOV, S.T. RAMANOVA

International Kazakh-Turkish University n.a. H.A. Yasavi, Turkestan c., Republic of Kazakhstan

FREQUENCY OF VULVOVAGINITIS IN GIRLS AND GIRLS-TEENAGERS LIVING IN THE ENVIRONMENTALLY ADVERSE REGION

Among gynecological diseases in girls, a teenager often has an inflammatory disease of the genital organs and deviations in the development of the reproductive system. The main direction of the strategic development of the Republic of Kazakhstan is the protection of the health of mothers and children. Protecting the reproductive health of adolescent girls in our time is an urgent problem, since a healthy child is born from a healthy mother. Because the ecological state of the living environment affects the reproductive system of adolescent girls.

The aim of the study was to reveal the frequency and structure of vulvovaginitis in girls and teenage girls living in an ecologically unfavorable region.

Material and methods. The study was conducted in 2 stages. At the first stage, a survey of 3,269 girls was conducted. At the II stage, a clinical and laboratory examination of 50 girls with vulvovaginitis was carried out. To study the structure of vulvovaginitis, a bacterioscopic and bacteriological study of the smear, a blood test for ELISA, PCR Femoflor 16 was performed.

Results and discussion. The results of a smear microscopy showed that 10% of girls had normoflora, 54% had cocci, 36% had fungi. The results of bacteriology showed the occurrence of *G.vaginalis* 49.7%, *Staphylococcus epid.* 18.9%, *C.albicans* 7.8%. According to the results of ELISA positive concentration of IgG, the occurrence of CMV 70%, gardnerella 52%, mycoplasma 38%, ureaplasma 30%, herpes 30%, chlamydia 16%.

A close relationship was found between vulvovaginitis and the duration of residence in an ecologically unfavorable region ($r = 0.9$).

Conclusions. The frequency of occurrence of vulvovaginitis in girls and adolescent girls living in an ecologically unfavorable region was 59%, in 78% of cases they had extragenital pathology, and twice as often as menstrual irregularities compared to healthy girls. Also, the frequency and risk of developing vulvovaginitis depends on the length of stay of girls in an ecologically unfavorable region.

Key words: vulvovaginitis, ecology, vaginal biocenosis, teenager girls, reproductive health.

Сілетеме үшін: Нұрқасымова Р.Г., Кошкарлова А.А., Рыскелдиева К.Ж., Ибраева Д.Е., Аязбеков А.К., Раманова С.Т. Экологиялық қолайсыз аймақта тұратын қыз балалар мен жасөспірім қыздарда вульвовагиниттің ерекшелігі // *Medicine (Almaty)*. – 2017. – No 7 (181). – P. 50-54

Мақала редакцияға түсті 21.04.2017 ж.

Мақала басуға қабылданды 19.06.2017 ж.